

OBRAZAC ZA BIOGRAFIJU

člana/članice projektnog tima

1. Ime i prezime

VESNA MARAŠ

2. Uloga u projektu i vaši zadaci/doprinos (Rukovodilac/Rukovoditeljka ili član/članica projektnog tima)

članica projektnog tima

3. Obrazovanje (obrnuto hronološki unijeti nivo obrazovanja, univerzitet/odsjek, oblast i godinu završetka svakog stepena)

Postdoktorske studije, 2017.

Nacionalni Istraživački Španski Savjet (CSIC)- Consejo Superior de Investigaciones Cientificas;

Univerzitet La Rioja i Vlada La Rioja, Institut za vinovu lozu i vino (ICVV)- Instituto de Ciencias de la Vid y del Vino, Logrono. La Rioja, Španija

Oblast istraživanja: Vinogradarstvo – Biotehnologija – Genetika

“Genetička identifikacija i diverzitet vinove loze u Crnoj Gori

Doktorske studije, 2000.

Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu

Oblast istraživanja: Biotehnologija – Vinogradarstvo - Ampelologija

Disertacija: *„Ampelografske karakteristike varijeteta sorte vinove loze kratošija u Crnoj Gori“*

Magistarske studije, 1995.

Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Beogradu

Oblast istraživanja: Vinogradarstvo - Ampelologija

Magistarska teza: *“Uticaj klimatsko-edafskih uslova Lješkopolja na ispoljavanje agrobioloških svojstava novih sorti vinove loze PIT 11, PIT 13 i PIT 18“*

Osnovne studije, Fakultet, 1990.

Poljoprivredni fakultet, Univerzitet u Sarajevu. Bosna i Hercegovina. Jugoslavija

Odsjek za voćarstvo i vinogradarstvo

Diplomski rad: *“Komparativna proučavanja visokokvalitenog i kvalitetnog vina krstač“*

4. Radno iskustvo (obrnuto hronološki)

2023. do danas, Redovni profesor vinogradarstva. Univerzitet Crna Gora

2012-2022. Dekan Fakulteta za Prehrambenu Tehnologiju, Bezbjednost Hrane i Ekologiju,

Univerzitet Donja Gorica, Podgorica.

2010-2024. Profesor na Univerzitetu Donja Gorica, Podgorica.

2004-2022. Direktor Razvoja, kompanija „13. jul Plantaže” a.d
1992-2004. Istraživač i naučni radnik, Poljoprivredni -Biotehnički institut, Podgorica.

5. Profesionalno, naučno, akademsko iskustvo i postignuća

a. Projekti u kojima učestvujete ili ste učestvovali

- Rukovodila je najobuhvatnijim istraživanjima na autohtonim i odomaćenim sortama vinove u Crnoj Gori. Dobijeni rezultati istraživanja objavljeni su u naučnom radu „*Population genetic analysis in old Montenegrin vineyards reveals ancient ways currently active to generate diversity in Vitis vinifera*“. Scientific Report, 2020.) (<https://www.nature.com/articles/s41598-020-71918-7>). Istrživanje je doprinijelo potpunijem upoznavanju, valorizaciji i komercijalizaciji crnogorskih sorti vinove loze, kroz genetičku identifikaciju i karakterizaciju postojećeg diverziteta vinove loze gajenih i divljih populacija. Primjenom novih genomskih tehnologija utvrđeni su pedigree, roditeljski parovi, genetska povezanost sorti, otkriveno je u Crnoj Gori 51 nepoznatih genotipova za vinogradarsku nauku i praksu.
- Objavila je više od 100 naučnih i stručnih radova u međunarodnim i nacionalnim časopisima. Učestvovala je i bila rukovodilac brojnih međunarodnih i nacionalnih projekata među kojima su:
 - COST action – CA 17111 Data integration to maximize the power of omics for grapevine improvement, 2018-2022. <http://www.integrape.eu/>.
 - ERASMUS + program EU: “West Balkan Initiative for Urban Agriculture” (BUGI).2017-2020. <http://bugi.unsa.ba/>
 - ECPGR “Onfarm inventory of minor grape varieties in the European Vitis Database -GrapeOnFarm”,2017-2017 <http://www.ecpgr.cgiar.org/working-groups/vitis/grapeonfarm/>
 - ECPGR “Increasing the efficiency of conservation of wild grapevine genetic resources in Europe – InWiGrape“, 2016.<http://www.ecpgr.cgiar.org/working-groups/vitis/inwigrape/>.
 - EUREKA project: ‘New Functional Fruit Juices Affecting Consumer Health’ –PROBEV, 2016-2019.
 - IPA project “Affirmation of the grape growing and winemaking sector through the promotion of wine culture in Montenegro”, 2016-2017. <https://www.ipa4.me/en/projekti/uspjesne-price/item/260-affirmation-of-grape-growing-regions-and-winemaking-sector-through-the-promotion-of-wine-culture-in-montenegro>
 - Bilateralni projekat sa Republikom Slovenijom: Uticaj mikrobioloških i tehnoloških parametara na sadržaj isparljivih fenola u crnogorskim crvenim vinima. Program naučno-tehnološke saradnje Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovenije (2016–2017)
 - Uticaj prinosa na kvalitet grožđa i vina crnogorskih sorti kratošija i žižak. Program naučno-tehnološke saradnje Vlade Crne Gore i Vlade Republike Slovenije (2011–2013)

- Istočno-zapadna saradnja u cilju istraživanja diverziteta vinove loze i mobilizacije genetske raznovrsnosti – COST ACTION FA 1003 (2012–2014).
http://www.cost.eu/COST_Actions/fa/Actions/FA1003
- Očuvanje i uspostavljanje pouzdanih genotipova i bezvirusnog materijala ugroženih vinskih sorti u Crnoj Gori i Hrvatskoj - SEE-ERA.NET.91/01 (2010–2012).
<http://plus.see-era.net/pic/fundedprojects91.html>
- Identifikacija, karakterizacija i očuvanje starih i autohtonih sorti vinove loze u istočnoevropskim zemljama – SEED. (2010). <http://www.seednet.nu/>
<http://www.epgrc2011.nl/docs/7-1630-Sustar.pdf>

Nacionalni projekti:

- Genetsko nasljeđe vinove loze u Crnoj Gori (2018–2020). Crnogorska akademija nauka i umjetnosti.
- Genetički diverzitet vinove loze u Crnoj Gori (2013–2020). „13 jul Plantaže.“
- Ekološki i molekularni aspekti sinteze i polimerizacije flavanola u grožđu sorti vranac i kaberne sovignon i njihov uticaj na kvalitet vina (2012–2015). Ministarstvo nauke Crne Gore
- Uticaj različitih metoda vinifikacije na sadržaj polifenola i kvalitet crvenog vina vranac (2008–2010). Ministarstvo nauke Crne Gore.
- Pored ušesća u publikovanju radova kao nacionalni rukovodilac na više međunarodnih projekata doprinijela je da se Crna Gora sa svojim autohtonim i odomaćenim sortama vinove loze uključi u EU Vitis baze i to: EU Vitis baza podataka <http://www.eu-vitis.de/index.php>; u AEGIS bazu podataka <https://www.ecpgr.cgiar.org/aegis/about-aegis/overview>; u VVIC (Vitis International Variety Catalogue - <https://www.vivc.de/>).

b. Naučne/stručne nagrade koje ste do sada dobili (ako je primjenjivo)

- Nagrada za Najuspješniju ženu u nauci u Crnoj Gori za 2012. godinu (Ministarstvo nauke Crne Gore)
- Nagrada za Pronalazača-inovatora za najuspješniji patent ili inovativno rješenje za 2014. godinu (Ministarstvo nauke Crne Gore)
- Dobitnica Medalje za pronalazače Svjetske organizacije za intelektualnu svojinu - World intellectual property - (WIPO) u 2015. godini
- Nagrada “8. februar” za 2015. godinu Gradske opštine Golubovci za dostignuća u naučno-istraživačkom radu i unaprijeđenju razvoja poljoprivrede
- Zahvalnica Udruženja vinogradara i vinarara “Crmnički vranac” za očuvanje sorte grožđa crmnički vranac. Virpazar, 2016.

c. Članstva u naučnim i stručnim udruženjima (ako je primjenjivo)

- Član Odbora za poljoprivredu Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, od 2019. godine
- Član Predsjedništva, Sekretar biotehničkih nauka i redovni član Akademije inženjerskih nauka Crne Gore od 2013. godine.

- Član Savjeta za naučno-istraživačku djelatnost u oblasti poljoprivrednih nauka Vlade Crne Gore u više mandata, od 2011 do 2020. Od 2015. do 2017. godine Predsjednica Savjeta za naučno-istraživačku djelatnost (Vlada Crne Gore)
- Član naučnog i organizacionog odbora „Prve međunarodne naučne konferencije o Vrancu i drugim crnogorskim autohtonim sortama vinove loze, Podgorica, 2017.;
- Nacionalni koordinator i član radne grupe za rod Vitis ECPGR (Evropski Kooperativni program za Biljne Genetičke Resurse) od 2011. godine
- Crnogorski stručni predstavnik - posmatrač u Programskom odboru za Sedmi okvirni program EU za istraživanja i tehnološki razvoj (FP7), oblast hrana, poljoprivreda, ribarstvo i biotehnologija (Ministarstvo nauke Crne Gore)
- Član Upravnog odbora Nacionalnog udruženja vinograda i vinara Crne Gore - 2011.
- Predstavnik Crne Gore u Međunarodnom uredu za vinovu lozu i vino (OIV- International Organisation of Vine and Wine) 2003. godine i kasnije
- Član Upravljačkog komiteta projekta Erasmus Plus Project 586304-EPP-1-2017-BA-EPPKA2-CBHE-JP, “Western Balkans Urban Agriculture Initiative” – BUGI
- Član Upravnog odbora projekta Rejonizacija vinogradarskih geografskih proizvodnih područja Crne Gore 2015–2017. (Viticulural Zoning of Montenegro)
- Član Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na 25. pregovaračko poglavlje – Nauka i istraživanje, 2012.
- Član Komisije za priznavanje sorti vinove loze u Jugoslaviji
- Član Komisije za izradu Nacrta Zakona i Pravilnika o vinu, alkoholnim pićima, sadnom materijalu
- Članica Evropskog reda vinskih vitezova, od 2017. godine
- Međunarodni sudija za ocjenjivanje vina na prestižnim takmičenjima (*„Vino Ljubljana“ - Slovenija, Emozioni dal mondo: Merlot e Cabernet Insieme“, Bergamo, Italija. , Mundus vini, Concours Mondial de Bruxelles, The Balkans International Wine Competition..)*

d. Preduzetnički uspjesi, inovacione aktivnosti, dodijeljeni patenti (ako je primjenjivo)

- Član je tima oplemenjivača Biotehničkog instituta Univerziteta Crne Gore koji su učestvovali u stvaranju i priznavanju šest novih crnogorskih stonih sorti vinove loze. Koautor je šest crnogorskih stonih sorti vinove loze (Podgorička besjemena, Besjemena razaklija, Moračanka, Zelenika, Zagorka, Lješkopoljka)
- Selekcioner je 7 klonova sorte vranac ((Vranac klon 1, Vranac klon 2, Vranac klon 3, Vranac klon 4, Vranac klon 5, Vranac klon 6, Vranac klon 7) Klonovi su koji su svojim osobinama nadmašili populaciju sorte. Priznati su 2014. godine od strane Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Crne Gore -Fitosanitarna uprava, i upisani u Registar sorti i podloga vinove loze.
- Kroz rad na klonskoj selekciji vranca stvorena je osnove za unapredjenje kvalitetne kategorije loznog sadnog materijala sorte vranac, te se od 2012 u Crnoj Gori proizvodi sertifikovani lozni kalem sorte vranac.
- Nacionalni patenti: Autor je sedam zaštićenih patenata: broj 02707, 02708, 02709, 02710, 02711, 02712, 02713) Selekcionisani klonovi sorte vranac su 2017. godine registrovani kao patenti i upisani u Registar patenata (Ministarstvo ekonomije Crne Gore - Zavod za intelektualnu svojinu).

e. Stručno usavršavanje i boravak na međunarodnim institucijama (ako je primjenjivo)

2017. Šestomjesečno usavršavanje u oblasti vinogradarstva i genomike vinove loze – Španija (*Instituto de Ciencias de la Vid y del Vino (ICVV)*, Logrono, La Rioja. **Španija.** Nacionalna stipendija za izvrsnost Ministarstva nauke Crne Gore.

2008. Dvomjesečno usavršavanje u oblasti vinogradarstva i vinarstva – **Italija:** Toskana (*Conzorcio Chianti Classico*) i *ISVEA-Istituto per lo sviluppo Viticolo Enologico ed Agroindustriale*, VCR Rauscedo-Pordenone (rad na klonskoj selekciji, utvrđivanje protokola za mikroviniifikaciju, proizvodnja loznog sadnog materijala)

2004. Jednomjesečno usavršavanje za integralnu/organsku proizvodnju u vinogradarstvu - **Italija** (*Integrated/organic production in viticulture – International Centre for Advanced, Mediterranean Agronomic studies*).

2003. Dvomjesečni kurs moderne biotehnologije na Poljoprivrednom fakultetu južne **Kine.** (*TCDC Cours of modern biotechnology – South Chinese Faculty of Agriculture*).

2000. Tromjesečno naučno izobila usavršavanje – **Italija** (*Instituto sperimentale per la viticoltura Sezione di Ampelografia e Miglioramento Genetico-Susegana*, Conegliano)

1998. Jednomjesečno usavršavanje u vinogradarsko-vinarskoj nauci – **Bugarska** (*Experimental station of viticulture – Septemvri, Institut of viticulture and enology – Pleven and Agriculturall institut – Plovdiv*)

f. Ostali profesionalni uspjesi (ako je primjenjivo)

- Glavni i odgovorni urednik Leksikona vinogradarstva i vinarstva Crne Gore u izdanju Crnogorske akademije nauka i umjetnosti. (u štampi)

Datum: 22.05. 2025.

Vesna Maraš

(Potpis)